

F 11

Auktoriserade revisorn A-son har hos Revisorsnämnden (RN) ansökt om förhandsbesked enligt 25 § revisorslagen (2001:883) om huruvida han kan inneha aktier i ett bolag som bedriver valutahandel och vara styrelseledamot i bolaget.

Av A-sons ansökan framgår följande.

A-son planerar att tillsammans med en kompanjon driva valutahandel i ett nystartat aktiebolag. Kompanjonen är inte revisor. De båda ska äga hälften vardera av aktierna. Han själv och kompanjonen kommer att vara styrelseledamöter och hans hustru kommer sannolikt att vara styrelsesuppleant. Om det inte skulle vara möjligt för honom att vara styrelseledamot, kommer han i stället att vara styrelsesuppleant.

Han och kompanjonen ska satsa 200 000 kr var i bolaget. Avsikten är att bolaget ska delta i valutaaffärer som föreslås av ett annat bolag som förmedlar sådana affärer, här kallat förmedlingsbolaget. Detta kommer att gå till på så sätt att A-sons bolag kontaktas av förmedlingsbolaget med förslag på affärer att delta i. Det ankommer då på A-sons bolag att snabbt ge svar på om det vill delta i den föreslagna affären med sitt kapital eller inte. Kontakterna med förmedlingsbolaget kommer att skötas av kompanjonen. Han och kompanjonen kommer tillsammans att bestämma huruvida bolaget ska delta i en viss föreslagen affär eller inte. Bolaget kommer inte att ha några avtal eller några externa kontakter med någon annan än förmedlingsbolaget, och någon extern upplåning av medel kommer inte att ske i bolaget. Det kommer inte att utövas någon annan verksamhet än valutahandel i bolaget.

Utfallet av de enskilda valutaaffärerna ligger normalt mellan förlust om 30 000 kr och vinst om 150 000 kr. Bolagets riskexponering är 30 000 kr för varje affär. Om en viss placering skulle minska i värde med mer än 30 000 kr, säljs den direkt. A-son har svårt för att förutsäga hur stor omsättning bolaget kommer att ha men uppger att det inte är troligt att den kommer att bli mer än drygt en miljon kr. Han förutser att bolaget kommer att delta i två till tre valutaaffärer per månad och att ungefär hälften av dessa affärer kommer att ge ett positivt resultat om mellan 40 000 kr och 70 000 kr.

Han själv kommer inte att göra något borgensåtagande för bolaget, och hans privata ekonomi kommer inte att exponeras för de risker som uppstår i bolagets valutahandel utöver det belopp som han har satsat i bolaget. Bolaget kommer inte att ha några anställda eller några underkonsulter.

Han är inte vald revisor i något bolag som bedriver valutahandel.

RN gör följande bedömning.

Av 25 § första stycket revisorslagen följer att en revisor inte får utöva s.k. sidoverksamhet, dvs. annan verksamhet än revisionsverksamhet eller verksamhet som har ett naturligt samband med revisionsverksamhet, om utövandet är av sådan art eller omfattning att det kan rubba förtroendet för revisorns opartiskhet eller självständighet eller om utövandet på annat sätt är oförenligt med den ställning som följer av behörigheten att utföra lagstadgad revision. Av andra stycket samma paragraf framgår att RN på ansökan av en revisor ska meddela förhandsbesked om huruvida en viss verksamhet är förenlig med kravet i första stycket.

A-son har ansökt om förhandsbesked om dels huruvida han kan inneha hälften av aktierna i det aktuella bolaget, dels huruvida han kan vara styrelseledamot i bolaget.

Vad först avser aktieinnehavet konstaterar RN följande. Av revisorslagens förarbeten framgår att sidoverksamhet i form av omfattande affärsverksamhet regelmässigt utgör ett hot mot revisorns opartiskhet och självständighet (se prop. 2000/01:146 s. 107). Av ansökan framgår dock att den förväntade beloppsmässiga omfattningen av den planerade verksamheten kommer att vara förhållandevis begränsad och att verksamheten även kommer att vara begränsad till sin karaktär. Det framgår även att bolaget inte kommer att ha några externa kontakter eller avtal med andra än förmedlingsbolaget och inte heller sysselsätta några andra personer än de båda delägarna. Mot bakgrund av detta finner RN att det inte kan förväntas bli fråga om någon sådan omfattande affärsverksamhet som inte får utövas av en revisor. Vad som har framkommit i ärendet om den planerade verksamheten ger inte heller av annat skäl anledning att anta att verksamheten kommer att ge upphov till oberoendehot i A-sons revisionsuppdrag i någon nämnvärd omfattning eller att den på något annat sätt kommer att vara oförenlig med hans ställning som revisor. Med beaktande av det ovan sagda bedömer RN att innehav av hälften av aktierna i bolaget i fråga är förenligt med bestämmelsen i 25 § första stycket revisorslagen. A-son kan således äga hälften av bolagets aktier.

Vad därefter gäller uppdraget som styrelseledamot i bolaget konstaterar RN att uppdraget måste anses medföra att A-son får ett betydande affärsmässigt intresse i bolaget. För att detta intresse ska hindra honom från att åta sig uppdraget ska bolagets verksamhet vara så omfattande eller av sådan art att tilltron till hans opartiskhet eller självständighet kan rubbas. Med hänsyn till vad som har sagts i föregående stycke om verksamhetens art och omfattning finner RN att även uppdraget som styrelseledamot i bolaget är förenligt med kravet i 25 § revisorslagen. A-son kan således vara styrelseledamot i bolaget.

Detta förhandsbesked upphör att gälla om förhållandena ändras eller vid författningsändringar som påverkar de frågor som beskedet avser. Med hänsyn till vad A-son har anfört i ansökan om svårigheter att förutse omfattningen av bolagets verksamhet bör det särskilt framhållas att förhandsbeskedet inte gäller om verksamheten skulle bli mer omfattande än vad som har angetts i ansökan, såväl vad gäller omsättning som antal affärer per år.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, rättschefen Wilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Maria Danckler, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, direktören Per-Ola Jansson och skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Lars Engerup samt avdelningsdirektören Björn Fredljung som har föredragit ärendet.